

Miljödepartementet
Internationella sekretariatet

Rådets möte (miljöministrarna) den 20 december 2021

Kommitterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Förslag till ny förordning om batterier

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Lägesrapport

Ansvarigt statsråd: Annika Strandhäll

Förslagets innehåll: Förslaget innehåller nya regler för en hållbar värdekedja för batterier. Reglerna rör bland annat ökad återvinning av råvaror, minskad klimatpåverkan av batteriproduktion, kvotplikt av återvunnen råvara samt tillbörlig aktsamhet i globala leverantörskedjor för utvinning av batteriråvaror.

Det slovenska ordförandeskapet kommer att lämna en lägesrapport i miljørådet med möjlighet för ministrarna att uttala sig.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen avser framföra de ståndpunkter som tidigare förankrats i riksdagen, bl.a. gällande farliga ämnen och vikten av en hållbar värdekedja för batterier.

Inlägget kommer inriktas på att bibehålla den höga klimat- och miljöambitionen samt vikten av att lagstiftningen kommer på plats, givet de stora investeringar som görs i inom elektrifieringen av transportsektorn och

etableringen av en batteriindustri i EU. Regeringen avser även ta upp att reglering av farliga ämnen bör göras i Reach-förordningen samt att batterier för lätta transporter bör utgöra en egen kategori, med separata insamlingsmål.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning i miljö- och jordbruksutskottet den 23 februari 2021, den 11 mars 2021 samt den 3 juni 2021. Samråd med EU-nämnden den 12 mars 2021 inför miljørådet den 18 mars, samt 4 juni 2021 inför miljørådet den 10 juni 2021.

Fortsatt behandling av ärendet: Förhandlingen i rådet fortsätter.

Faktapromemoria: Faktapromemoria 2020/21:FPM65

4. Klimaträttsakterna i Fit for 55

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Riktlinjedebatt

Ansvarigt statsråd: Annika Strandhäll

Mikael Damberg (Sociala klimatfonden)

Förslagets innehåll: Vid mötet ska ministrarna hålla en riktlinjedebatt om de fyra förslag inom ”Fit for 55”-paketet som huvudsakligen faller under miljørådets ansvar och om förslaget om inrättandet av en ny social klimatfond, vars ansvar delas mellan miljørådet och Ekofin (budgetära aspekter). De fyra rättsakter som faller under miljørådets ansvar är: förslag till översyn av EU:s utsläppshandelssystem (EU ETS), förslag till översyn av EU:s ansvarsfördelningsförordning (ESR), förslag till översyn av förordningen om markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF) och förslag till översyn av EU:s förordning om CO2-krav för nya lätta fordon.

Inför mötet har det slovenska ordförandeskapet presenterat framstegsrapporter för varje förslag. Ordförandeskapet har även tagit fram en övergripande framstegsrapport för hela ”Fit for 55”-paketet, inklusive de delar som faller under andra rådskonstellationers ansvar.

Förslaget till översyn av EU ETS innebär att målet för att minska utsläppen i systemet skärps från -43% till -61% till 2030, jämfört med 2005. För att

åstadkomma detta föreslås en skärpning av den linjära reduktionsfaktorn till 4,2 %. Kommissionen föreslår också att sjöfartssektorn ska inkluderas i systemet och att ett nytt utsläppshandelssystem ska inrättas för vägtransporter och byggnader.

Förslaget till översyn av ESR-förordningen innebär att utsläppsmålet i systemet skärps från -30 % till -40 % till 2030, jämfört med 2005. Förslaget innebär att Sverige får ett beting om att minska utsläppen i ESR-sektorn med -50 % till 2030, jämfört med 2005.

Förslaget till översyn av LULUCF-förordningen syftar till att stärka sektorns bidrag till den ökade övergripande klimatambitionen genom att för perioden 2026–2030 införa bindande krav om ökad sänka på medlemsstatsnivå för att sammantaget uppnå en kolsänka om 310 miljoner ton till 2030.

I förordningen om krav för koldioxidutsläppen från nya lätta fordon har kommissionen föreslagit en skärpning av de befintliga EU-målen för 2030 samt ett nytt EU-mål som innebär nollutsläppskrav för nya lätta fordon från 2035.

Förslaget om att inrätta den sociala klimatfonden syftar till att mildra negativa sociala effekter för hushåll, mikroföretag och transportanvändare som påverkas särskilt av prisförändringar genom att kommissionen föreslår ett nytt utsläppshandelssystem för vägtransporter och byggnader. Fonden föreslås finansiera investeringar och åtgärder för att minska koldioxidutsläpp och energikostnader, vilket kan inkludera tillfälligt inkomststöd. Enligt kommissionens förslag ska fonden uppgå till totalt 72,2 miljarder euro för perioden 2025–2032 och inordnas i EU:s budget. Fonden föreslås finansieras genom systemet för EU:s egna medel och intäkterna från ett eventuellt utökat EU ETS.

Den övergripande lägesrapporten beskriver rådets arbete med förslagen under det slovenska ordförandeskapet. Det konstateras bl.a. att fokus har legat på tekniska genomgångar med möjlighet för medlemsstaterna att ställa frågor till kommissionen.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar att ordförandeskapet har presenterat framstegsrapporter för de enskilda rättsakterna såväl som för ”Fit for 55”-paketet i stort. Det är centralt att EU antar ett ambitiöst, kostnadseffektivt och samstämmigt paket i linje med 1,5-

gradersmålet och klimatneutralitet senast 2050, där utsläppsmålet till 2030 utgör ett golv snarare än ett tak. Regeringen delar kommissionens bedömning att klimatomställningen behöver beakta rättvise- och solidaritetsaspekter, samtidigt som ingen lämnas utanför. Samtidigt anser regeringen att medlemsstaterna som har haft eller har en högre omställningstakt i EU inte ska missgynnas eller förutsättas kompensera mindre ambitiösa medlemsstater.

Regeringen välkomnar att kommissionen föreslår en övergripande översyn och skärpning av EU ETS. Regeringen välkomnar en skärpning av den linjära reduktionsfaktorn, och ser positivt på att en sådan skärpning kombineras med en engångssänkning av utsläppstaket, liksom att reglerna för marknadsstabilitetsreserven skärps.

Regeringen anser att EU ETS behöver ta hänsyn till låg- och nollutsläppstekniker och inte missgynna ambitiösa verksamhetsutövare som fasar ut sina växthusgasutsläpp. Det bör även tydliggöras att förbränning av avfall ska ingå i systemet.

Regeringen ser positivt på användningen av utsläppshandel för att kostnadseffektivt minska växthusgasutsläppen, och välkomnar inriktningen att införa ett utsläppshandelssystem för vägtransporter och byggnader. Det behöver säkerställas att ett sådant system utformas på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt och innebär en ambitionshöjning jämfört med dagens regleringar, för att alla medlemsstater ska nå klimatneutralitet till 2050. Vidare behöver EU:s samlade klimatpolitik ge möjlighet för länder att genom nationella mål och styrmedel gå före i och skynda på klimatomställningen i EU. Det är samtidigt viktigt att undvika ineffektiva dubbelregleringar. En effektiv klimatpolitik bygger på att nationella åtgärder går hand i hand med åtgärder på EU-nivå. Systemet ska vara praktiskt genomförbart med en rimlig administrativ börda för företag och myndigheter, samtidigt som oönskade effekter för de sektorer som i dag ingår i EU ETS undviks. Regeringens preliminära bedömning är att kommissionens förslag till nytt utsläppshandelssystem har förutsättningar att uppfylla dessa kriterier.

Regeringen välkomnar skärpningen av EU:s ansvarsfördelningsförordning och att samtliga medlemsstater ska bidra i ambitionsökningen. Förordningen bör även främja ökad konvergens i klimatarbetet då samtliga medlemsstater

kommer behöva nå mycket låga utsläppsnivåer till 2050. Regeringen framhåller att flexibiliteter i systemet måste utformas så att miljöintegriteten upprätthålls och att klimatmålets uppfyllelse inte äventyras.

Regeringen stödjer LULUCF-förordningens målsättning om 310Mton under förutsättning att ambitionsfördelningen fördelas på ett sätt som reflekterar den klimatnytta särskilt skogsrika länder bidrar med genom en stor sänka och förnybara material och bränslen. Regeringen anser att sektorns långsiktiga klimatnytta och långa ledtider bättre bör beaktas i förordningens utformning.

Regeringen konstaterar vidare att de minskningar som gjorts på EU-nivå i skogarnas netto-kolinbindning det senaste decenniet inte främst beror på minskad kolinbindning i Sverige. Sverige bör därför inte få ett oproportionerligt högt åtagande för att kompensera för minskade upptag i andra länder.

Regeringen är kritisk till den föreslagna beräkningsmodellen för medlemsstaternas åtagande och ifrågasätter att kommissionens föreslagna metodik är lämplig för att uppnå EU:s mål. Förslaget måste ta hänsyn till att produkter från skogen genom substitution bidrar till att minska utsläppen från fossila källor. Givet de stora osäkerheterna och de långa ledtiderna i sektorn är regeringen kritisk till bindande mål för ökade kolsänkor och dess föreslagna ansvarsfördelning. Lagstiftningen får inte utformas så att det kompenserar för lägre ambitioner i andra medlemsstater eller inom andra sektorer. Regeringen konstaterar vidare att beräkningsgrunden i LULUCF-översynen utgår från data som överskattar Sveriges kolsänka, vilket innebär att det åtagande som tilldelats Sverige till år 2030 blir oproportionerligt högt. Regeringen konstaterar därtill att skogspolitiken är nationell kompetens och att utformning av nya förslag måste vara i linje med ett hållbart aktivt skogsbruk. Regeringen anser att det svenska åtagandet ska sänkas till en nivå som möjliggör det vi nationellt bedömer som en långsiktigt hållbar avverkningsnivå.

Regeringen anser att inrättandet av en utvidgad marksektor som också innefattar utsläpp från jordbrukssektorn kan vara möjligt för perioden efter 2030 och avser analysera detta vidare. Regeringen anser dock att det territoriella ansvaret för utsläppen från sektorn ska bibehållas och att samtliga medlemsstater måste bidra till omställningen. Regeringen ser därför

betydande risker i att eftersträva klimatneutralitet i en specifik sektor på EU-nivå och framhåller att ett eventuellt klimatneutralitetsmål för en utvidgad marksektor snarare bör sättas på medlemsstatsnivå. Om klimatneutralitetsmålet sätts på EU-nivå är regeringen skeptisk mot en utvidgad marksektor.

Regeringen välkomnar en revidering av EU-målen för koldioxidutsläpp från lätta fordon, men anser att kommissionens förslag till EU-mål om nollutsläpp i nya lätta fordon bör tidigareläggas till tidigast från 2030. Ett EU-mål om nollutsläpp skulle underlätta uppfyllandet av EU:s klimatmål samt nationella luft- och klimatmål. Dessutom skulle det frigöra biodrivmedel till andra delar av transportsektorn och till andra sektorer. I transportsektorns klimatomställning inom ramen för ”Fit for 55” behöver livscykelperspektiv och samlad miljönytta beaktas. Därtill krävs utökad laddinfrastruktur i medlemsländerna.

Omfattande medel finns redan avsatta till klimatomställningen via EU-budgeten och återhämtningsinstrumentet. Regeringen ser därför inte behov av ytterligare budgetära mekanismer och är kritisk till den föreslagna sociala klimatfonden. Om en fond ska införas måste åtgärder inom fonden vara ändamålsenliga, effektiva och inte överlappa med andra utgifter. Finansiering ska ske genom utgiftsminskningar inom andra områden. En eventuell ny fond bör ligga inom budgetramens tak och vara tidsbegränsad till innevarande fleråriga budgetram.

Regeringen anser att det nyligen antagna systemet för egna medel fungerar väl, och ser inget omedelbart behov av att ändra det.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggningar har hållits i miljö- och jordbruksutskottet den 30 september, 12 oktober och 16 november 2021. Samråd med EU-nämnden har hållits den 1 oktober 2021.

Samråd med EU-nämnden om den sociala klimatfonden den 3 december inför möte i Ekofin den 7 december.

Fortsatt behandling av ärendet: Förhandlingar om förslagen kommer att fortsätta under det franska ordförandeskapet. Överläggningar i riksdagsutskott och samråd med EU-nämnden om de presenterade förslagen kommer att fortsätta hållas under våren.

När väl ett förslag till en reviderad budgetram samt ett förslag till reviderat system för egna medel presenteras kommer regeringen att överlägga med ansvarigt utskott och samråda i EU-nämnden.

Faktapromemoria: Faktapromemoria 2020/21:FPM135 - Förordning om att inrätta en social klimatfond

Faktapromemoria 2020/21:FPM136 - Översyn av EU:s system för handel med utsläppsrätter

Faktapromemoria 2020/21:FPM137 - Översyn av EU:s ansvarsfördelningsförordning om medlemsstaternas nationella klimatmål

Faktapromemoria 2020/21:FPM138 - Reviderad LULUCF-förordning

Faktapromemoria 2020/21:FPM143 - Revidering av EU:s krav för koldioxidutsläpp från nya lätta fordon

5. EU:s markstrategi för 2030

Vilken typ av behandling förväntas av rådet: Åsiktsutbyte

Ansvarigt statsråd: Annika Strandhäll

Förslagets innehåll: Kommissionen presenterade den 17 november 2021 ett meddelande med EU:s markstrategi till 2030. Bakgrunden är att nedbrytningen av jord och mark utgör stora hot mot biologisk mångfald, jordbruk, människors hälsa och klimatet. Strategin syftar till att utgöra ett ramverk med konkreta mål och åtgärder för att skydda, återställa och hållbart nyttja jord. Den övergripande visionen är att till 2050 ska ekosystemen i jord och mark vara hälsosamma och resilienta. Markstrategin är utvecklad i nära synergi med andra policyer inom den Gröna given bl.a. i EU:s strategier för biologisk mångfald och klimatanpassning. Kommissionen planerar att presentera en lagstiftning om jord och markhälsa under 2023.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar den övergripande visionen om hälsosamma och resilienta mark- och jordekosystem inom EU till 2050. Regeringen värnar samtidigt om subsidiaritetsprincipen och om vikten av att respektera olika nationella och lokala förutsättningar, inklusive

de ansträngningar som redan gjorts och medlemsstaternas olika utgångspunkter. Regeringens utgångspunkt är att jordfrågorna i huvudsak är nationell kompetens med begränsad gränsöverskridande betydelse och ser därför generellt att utrymmet för EU-lagstiftning inom området är begränsat och kommer att i det fortsatta arbetet bevaka att förslag som läggs respekterar kompetensfördelningen i fördraget, subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen. Eftersom strategin i flera fall refererar till målsättningar som beslutats i andra processer avser regeringen på mötet föra fram att det är viktigt med tydlighet i det fortsatta arbetet för att undvika oklarheter och dubbelarbete.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: -

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: En faktapromemoria förbereds inom Regeringskansliet och kommer vara riksdagen tillhanda i slutet av december 2021.

6. Övriga frågor

a) Aktuella lagstiftningsförslag

i) Förslag till förordning om risken för avskogning och skogsförstörelse i samband med produkter som släpps ut på EU-marknaden

Kommissionen avser informera om det nyligen presenterade förslaget till förordning som syftar till att reglera tillgängliggörandet av produkter på den inre marknaden som förknippas med avskogning eller utarmning av skogar.

ii) Förslag till förordning om transport av avfall

Kommissionen avser informera om det nyligen presenterade förslaget till en förordning om avfallstransporter som syftar till att bättre skydda miljön och folkhälsan mot effekterna av miljöskadliga gränsöverskridande avfallstransporter.

b) Genomförandet av EU:s strategi för biologisk mångfald 2030

Kommissionen avser informera hur långt man har kommit i arbetet med att genomföra strategin för biologisk mångfald för 2030.

**c) Informellt möte mellan ministrarna med ansvar för stadsfrågor – de europeiska städernas roll i den gröna omställningen och för att uppnå målen i den gröna given
(Ljubljana den 26 november 2021)**

Information från ordförandeskapet.

d) Workshop om reformen av förfarandena för godkännande och begränsning inom Reach (Brdo, 9 november 2021)

Information från ordförandeskapet.

e) Rapporter om viktiga internationella möten under senare tid

i) 26:e mötet i partskonferensen för FN:s klimatkonferens (COP 26)
(Glasgow den 31 oktober–12 november 2021)

ii) 15:e mötet i partskonferensen till konventionen om biologisk mångfald.
(CBD COP 15.1)
(Kunming (hybridmöte), 11–15 oktober 2021)

iii) Århuskonventionen och protokollet om register över utsläpp och överföringar av föroreningar:

a) Sjätte sessionen i mötet för parterna till Århuskonventionen (MoP 7)

b) Gemensamt högnivåsegment inom ramen för mötet för parterna i Århuskonventionen och dess protokoll om register över utsläpp och överföringar

c) Fjärde sessionen i mötet för parterna till protokollet om register över utsläpp och överföringar (MoPP 4)
(Genève (hybridmöte), 18–22 oktober 2021)

iv) 22:a mötet för de avtalsslutande parterna i Barcelonakonventionen och dess protokoll
(Antalya den 7–10 december 2021)

Kommissionen och ordförandeskapet avser återrapportera från internationella möten som har hållits under senare tid.

f) Reglering av växter som tagits fram med hjälp av nya genomiska metoder – behov av samordnade åtgärder

Information från den österrikiska delegationen, med stöd från den ungerska delegationen.

g) Det tredje forumet för ren luft (Madrid den 18–19 november 2021)

Information från den spanska delegationen.

h) Det kommande ordförandeskapets arbetsprogram

Information från den franska delegationen.